

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Martinem Šebkem ve věci žalobce **Ing. arch. O [redacted] K [redacted]**, nar. [redacted], bytem [redacted], zastoupeného Mgr. Monikou Deislerovou Wetzlerovou, advokátkou se sídlem Plzeň, B. Smetany 167/2, PSČ 301 00, proti žalovanému **městu Plzeň**, se sídlem Plzeň, náměstí Republiky 1, PSČ 306 32, IČ 0075370, zastoupenému JUDr. Ivanou Čadkovou, advokátkou se sídlem Plzeň, Modřínová 2, PSČ 326 00, o ochranu autorského práva,

takto:

- I. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci přiměřené zadostiučinění ve výši 100.000,-- Kč, a to ve lhůtě 3 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.**
- II. Žaloba se v rozsahu, v jakém se žalobce domáhal uložení povinnosti žalovanému ve lhůtě 3 měsíců od právní moci rozsudku odstranit následek porušení autorského práva žalobce, a to odstraněním dostavby provedené na pozemku číslo parcely [redacted] v katastrálním území [redacted], vzniklém na základě geometrického plánu č. [redacted] vyhotoveného panem M [redacted] B [redacted] a ověřeného úředně oprávněným zeměměřičským inženýrem Ing. J [redacted] B [redacted] dne 10. 04. 2009 pod číslem [redacted], a uložení povinnosti žalovanému zdržet se jakýchkoli zásahů do architektonického díla „Zimní stadion – zastřešení II. ledové plochy v Plzni“, resp. hala a strojovna vzduchotechniky, postaveného na pozemcích čísla parcel [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted] a [redacted] v obci a katastrálním území [redacted], zamítá.**
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

IV. Žalovaný je povinen zaplatit státu – České republice na účet Krajského soudu v Plzni plnou náhradu nákladů řízení, které stát platil, jejíž výše a splatnost bude určena samostatným usnesením.

Odůvodnění

Žalobce se žalobou podanou u Krajského soudu v Plzni dne 13. 03. 2008 ve znění upřesnění, doplnění a soudem připuštěných změn žaloby (naposledy usnesením ze dne 18. 02. 2014) domáhal uložení povinnosti žalovanému odstranit následek porušení autorského práva žalobce, a to odstraněním dostavby provedené na pozemku č. parc. [REDAKCE] v katastrálním území [REDAKCE], vzniklém na základě geometrického plánu č. [REDAKCE], vyhotoveného panem M [REDAKCE] B [REDAKCE] a ověřeného úředně oprávněným zeměměřičským inženýrem Ing. J [REDAKCE] B [REDAKCE] dne 10.04.2009 pod číslem [REDAKCE], do 3 měsíců od právní moci rozsudku, dále uložení povinnosti žalovanému zaplatit žalobci přiměřené zadostiučinění ve výši 100.000,-- Kč do 3 dnů ode dne právní moci rozsudku a dále uložení povinnosti žalovanému zdržet se jakýchkoli zásahů do architektonického díla „Zimní stadion – zastřešení II. ledové plochy v Plzni“, resp. hala a strojovna vzduchotechniky, postaveného na pozemcích č. parcel [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE] v obci a katastrálním území P [REDAKCE]. Podanou žalobu odůvodnil žalobce tím, že je autorem architektonického díla „Zimní stadion – zastřešení II. ledové plochy v Plzni“, které bylo zčásti realizováno stavbou na výše uvedených pozemcích v obci a katastrálním území [REDAKCE]. Do tohoto architektonického díla žalobce žalovaný neoprávněně zasáhl dostavbou, která byla na pozemku č. parcely [REDAKCE] v obci a katastrálním území [REDAKCE] (dále také jen dostavba, předmětná dostavba) oddělením shora citovaným geometrickým plánem provedena. Žalobce tedy požadoval odstranění následku porušení svého autorského práva, tedy odstranění předmětné dostavby, dále s ohledem na závažnost újmy, která mu byla způsobena, jakož i s přihlédnutím k okolnostem, za nichž k zásahu do práva došlo, rovněž přiměřené zadostiučinění ve výši 100.000,-- Kč, vedle toho uplatnil rovněž požadavek na preventivní, zdržovací výrok ve vztahu k žalovanému.

Pokud v průběhu řízení žalobce poukazoval na další jednání ze strany žalovaného v souvislosti s vybudováním parkovacích míst a obslužných komunikací v areálu stavby, která je vyjádřením jeho autorského díla, přes poskytnuté poučení soudu v tomto ohledu změnu žaloby neprovedl a nenavrl její připuštění soudem (žalobce tedy nerozšířil svá skutková tvrzení ohledně této skutečnosti a ani toto tvrzené porušení svého autorského práva nepromítl do požadavku na rozhodnutí soudu). Toto žalobcem pouze zmíněné porušení jeho autorského práva nestalo se proto předmětem daného sporu, tedy se jím soud ani dále nezabývá. Obdobné platí rovněž ve vztahu k žalobcem zmiňovaným zásahům do interiéru stavby „Zimní stadion - zastřešení II. ledové plochy v Plzni“ (žalobcem k tomu předkládány rovněž fotografie).

Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasil, namítal jednak nedostatečná skutková tvrzení žalobce ohledně jeho autorství i ve vztahu k tvrzenému zásahu do jeho autorského díla, dále pak odmítal, že by neoprávněně do autorského díla žalobce zasáhl, a to i s poukazem na ust. § 38d autorského zákona.

S ohledem na rozsah sporných skutečností mezi účastníky, jakož i na skutkovou a právní složitost dané problematiky, která je vzájemně úzce provázána, považuje Krajský soud

v Plzni za vhodné pro větší přehlednost a přesvědčivost tohoto rozsudku postupně hodnotit jednotlivé dílčí otázky po stránce skutkové i právní.

S ohledem na námitky žalovaného musel Krajský soud v Plzni nejprve vyřešit, zda je to žalobce, který je ve věci aktivně věcně legitimován, tedy zda se jedná o autora architektonického díla, které bylo následně vyjádřeno stavbou „Zimní stadion – zastřešení II. ledové plochy v Plzni“. Společně s tím bylo třeba zodpovědět, zda se v případě tohoto výsledku činnosti jedná skutečně o autorské dílo ve smyslu ust. § 2 odst. 1 autorského zákona, tedy zák. č. 121/2000 Sb. (dále jen autorský zákon), tedy zda se jedná o jedinečný výsledek tvůrčí činnosti autora, který je vyjádřen v jakékoli objektivně vnímatelné podobě.

Pokud se jedná o posouzení, zda výsledek činnosti vztahující se k zastřešení II. ledové plochy v Plzni je autorským dílem, vychází Krajský soud v Plzni z provedeného dokazování, tedy zejména architektonické studie (leden, 2000, únor 2000), části dokumentace pro územní rozhodnutí (září 2000), části projektové dokumentace pro stavební povolení (květen 2001, upravená varianta květen 2002) a ze znaleckého posudku znalce akad. arch. Jana Sapáka datovaného dnem 08. 06. 2012, který byl tímto znalcem na podkladě zadání soudu vypracován. Na podkladě těchto provedených důkazů nemá Krajský soud v Plzni žádné pochybnosti o tom, že se v posuzovaném případě jedná o autorské dílo, neboť atributy stanovené ust. § 2 odst. 1 autorského zákona bezpochyby splňuje. Jedná se dle názoru soudu nepochybně o originální, statisticky jedinečný výsledek činnosti autora v oblasti architektonického umění, který byl objektivně vyjádřen nejprve architektonickou studií, následně projektovou dokumentací, která byla postupně upravována, a posléze i vlastní stavbou.

Na tomto místě Krajský soud v Plzni s ohledem na námitky žalovaného ohledně vypracovaného znaleckého posudku podotýká, že si je vědom určitých nedostatků tohoto znaleckého posudku spočívajících ve formulačních nepřesnostech (myšleno gramatické chyby, nedokončené věty apod.), jakož i toho, že znalec žalovaného jako procesní stranu tohoto sporu neinformoval o prováděných místních šetřeních, a tudíž v rámci nich ani nevyslechl případné připomínky a stanoviska žalovaného. Podle názoru Krajského soudu v Plzni však formulační nedostatky uvedeného znaleckého posudku nevedou k tomu, že by z takového posudku jako důkazu nebylo možno v dané věci vycházet, a to i s přihlédnutím k výsledku znalece před soudem dne 17. 09. 2013 a s přihlédnutím k doplňku posudku ze dne 30. 09. 2012 a odpovědím znalce na výtky žalovaného k vypracovanému znaleckému posudku. Podle názoru Krajského soudu v Plzni lze bez pochybností z vypracovaného znaleckého posudku seznat, k jakým závěrům znalec dospěl, a z jakých důvodů se tak stalo, přičemž znalecký posudek skýtá dostatečný podklad pro rozhodnutí soudu v této věci. Stejně tak dle názoru Krajského soudu v Plzni nebrání možnosti z vypracovaného znaleckého posudku jako důkazu v dané věci vycházet to, že žalovaný nebyl o místních šetřeních provedených znalcem, vyrozuměn. Podle vyjádření samotného znalce nebylo třeba, aby se přímo žalovaný či jeho zástupce takového šetření zúčastnil, neboť znalec přímo od žalovaného či jeho zástupce v rámci takového šetření ničeho nepotřeboval. Jednal s příslušnými úředníky žalovaného, kteří dle názoru znalce mohli v rámci znaleckého zkoumání znalci případné další informace poskytnout. Za situace, pokud následně byla dána žalovanému možnost se k vypracovanému znaleckému posudku vyjádřit, pokud byl znalec vyslechnut a žalovanému bylo umožněno klást znalci dotazy, pak dle názoru soudu ani skutečnost neuvědomění žalovaného o prováděném místním šetření není takovou vadou, která by měla za následek nemožnost znalecký posudek vypracovaný v dané věci znalcem

akad. arch. Janem Sapákem jako důkaz použít. Za zcela nedůvodnou považuje pak soud námitku žalovaného týkající se profesní sounáležitosti znalce se žalobcem, která by jej snad měla z podání posudku vylučovat, neboť z takového důvodu by byl vyloučen každý znalec z oboru, ve kterém akad. arch. Jan Sapák působí. I pokud by byl znalcem ustanoven znalecký ústav, jak žalovaný navrhoval, pak by jistě zpracovateli posudku museli být opětovně osoby působící ve stejném oboru. Žádné konkrétní skutečnosti, které by znalce akad. arch. Jana Sapáka z vypracování posudku vylučovaly, zjištěny soudem nebyly, a nebyly uvedeny ani žalovaným. S ohledem na výše uvedené nebylo dle názoru soudu třeba přistoupit ani k vypracování dalšího znaleckého posudku ve věci.

Jde-li o osobu autora tohoto architektonického díla, pak je na podkladě provedených důkazů, a to opětovně architektonické studie, projektové dokumentace, smluv o dílo, které byly se žalobcem uzavírány (smlouvy o dílo ze dne 07. 07. 2000 a ze dne 08. 04. 2002, včetně zápisu o jednání ze dne 01. 03. 2002, smlouva o dílo – autorský dozor ze dne 20. 10. 2003; nad rámec těchto smluv o dílo byla uzavřena ještě smlouva o dílo ze dne 26. 02. 2001, která nebyla k důkazu předložena), s přihlédnutím k předkládaným novinovým a dalším článkům (Stadion je skvostem, pozor na přístavby!, Ledová plocha má být zastřešena do podzimu, Plzeň má konečně druhý „Zimák“!, Zimní stadion třetího tisíciletí, A jak je to s investicemi, Zimní stadion v Plzni, Grand Prix Obce architektů 2004, brožura Plzeňské sportovní unie, prezentační DVD, Nemluvme o zrušení stavby nové haly, Hokejová kauza), dle názoru soudu rovněž nepochybné, že autorem předmětného díla je právě žalobce v souladu s ust. § 5 odst. 1 autorského zákona, neboť se jedná o fyzickou osobu, která dílo vytvořila. Účast jiných osob na zpracování dokumentace stavby byla žalobcem vysvětlena tak, že tyto osoby se tvůrčím způsobem na vzniku díla nepodílely, přičemž tomuto tvrzení žalobce provedené důkazy neodporují (jako autor díla je vždy důsledně uváděn právě žalobce). S přihlédnutím k vysvětlení podanému znalcem akad. arch. Janem Sapákem k této otázce (zejména při jeho výsledku před soudem) účast těchto osob na zpracování dokumentace stavby nic na závěru soudu o autorství žalobce nemění, neboť činnost spolupracujících osob včetně obchodní společnosti Bohemiplan, s.r.o., se omezovala pouze na mechanickou činnost v rámci objektivního vyjádření díla žalobce. Ostatně se v dané věci uplatní i zákonná domněnka autorství zakotvená v § 6 odst. 1 autorského zákona, neboť pravé jméno žalobce je obvyklým způsobem uvedeno v rejstříku předmětů ochrany vedené příslušným kolektivním správcem – Ochraná organizace autorská - Sdružení autorů děl výtvarného, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl, o.s., jak bylo žalobcem doloženo písemným potvrzením ze dne 03. 06. 2010 (dílo v tomto potvrzení označeno jako „Malý zimní stadion v Plzni, Třebízského“; vedle tohoto potvrzení žalobce předložil ještě kodex kolektivního správce a formuláře přihlášky). Opak v daném řízení prokázán nebyl a nebylo ani prokázáno, že by si jiná osoba autorství tohoto díla osobovala a autorem předmětného architektonického díla či jeho spoluautorem byla.

Dle názoru Krajského soudu v Plzni bylo tedy v posuzované věci jednoznačně prokázáno, že se v případě posuzovaného výsledku činnosti v podobě zastřešení II. ledové plochy v Plzni o autorské dílo jedná a že jeho autorem je právě žalobce. Námitky žalovaného v tomto ohledu se pak jevily být spíše účelové s přihlédnutím k tomu, že samotným žalovaným, případně právnickou osobou jím zřízenou (Útvar investic města Plzně), bylo v průběhu realizace objektivního vyjádření architektonického díla právě se žalobcem jako s jeho autorem jednáno.

Zbývalo tak posoudit, zda ze strany žalovaného došlo k neoprávněnému zásahu do autorského díla žalobce a zda prostředky ochrany, které žalobce v daném sporu uplatnil, tomuto neoprávněnému zásahu odpovídají a jsou přiměřené.

Při posuzování těchto otázek je nutno přihlídnout ke specifickým architektonického díla, se kterými i právní doktrína uvažuje (srovnej např. článek prof. Jana Kříže ve Sborníku přednášek z Mezinárodního symposia autorského práva v architektuře vydaného Českou komorou architektů, Josefská 34/6, Praha 1, v roce 2009). Do popředí zde zejména vystupuje kolize práva vlastníka a práv autora, která je řešena ust. § 9 odst. 3 a 4 autorského zákona, avšak nikoli zcela vyčerpávajícím způsobem. V posuzovaném případě je tak třeba velmi bedlivě vážit, aby jednomu z těchto práv nebyla bezdůvodně dána přednost před jiným. Obě tato práva jsou přitom v ústavní rovině zakotvena v Listině základních práv a svobod, a to v případě práva vlastnického v ustanovení článku 11 Listiny základních práv a svobod, které však ve svém třetím odstavci pamatuje na to, že vlastnictví zavazuje a nesmí být zneužito na újmu práv druhých nebo v rozporu se zákonem chráněnými obecnými zájmy, právo autorské vedle ostatních práv k výsledkům tvůrčí duševní činnosti je pak uvedeno v článku 34 odstavec 1 Listiny základních práv a svobod s tím, že je chráněno zákonem. V souvislosti s výkonem jednoho či druhého práva (práva vlastnického či práva autorského) připadá do úvahy také aplikace ust. § 3 odst. 1 občanského zákoníku 1964, který bylo nutno v dané věci aplikovat s přihlédnutím k době, kdy k tvrzenému neoprávněnému zásahu do práv žalobce došlo (§ 3028 odst. 2, 3 zák. č. 89/2012, dále jen občanského zákoníku 2012), tedy je třeba posoudit, zda výkon takového práva není v rozporu s dobrými mravy. V souladu s ust. § 3030 obč. zák. 2012 je třeba přihlídnout rovněž k ustanovením části první hlavy I. občanského zákoníku 2012, tedy rovněž k zásadám vyjádřeným v § 3 odst. 2 obč. zák. 2012, § 6 a § 8 obč. zák. 2012. V rámci posuzované věci je dále nutno přihlídnout rovněž k ust. § 61 autorského zákona, neboť předmětné dílo je nutno považovat za dílo vytvořené na objednávku (existence architektonické soutěže nebyla žalobcem prokázána, žalovaným byla popřena).

Podle názoru Krajského soudu v Plzni k zásahu do autorského díla žalobce prostřednictvím dostavby umístěné na pozemku č. parc. [REDAKCE] v katastrálním území [REDAKCE] (oddělené geometrickým plánem citovaným ve výroku tohoto rozsudku) došlo, neboť tím došlo k odstranění části původní stavby a ke změně jejího vzhledu (zjištěno z projektové dokumentace dostavby, včetně dokumentace prováděcí, resp. skutečného provedení stavby, fotografií předkládaných žalobcem, znaleckého posudku znalce akad. arch. Jana Sapáka datovaného dnem 08. 06. 2012, včetně jeho doplňku ze dne 30. 09. 2012, odpovědí na dotazy stran ze dne 17. 01. 2013 a výsledku znalce dne 17. 09. 2013). Je přitom nepochybné, že tento zásah do autorského díla žalobce je třeba přičítat právě žalovanému, neboť to je žalovaný jako vlastník stavby, která je vyjádřením architektonického díla žalobce, který jako stavebník k takovému zásahu přistoupil (zjištěno z informací o stavbě z katastru nemovitostí ze dne 02. 01. 2012, spisové dokumentace Úřadu městského obvodu Plzeň 3 týkající se této dostavby – zejména sp. zn. Výst. 4724/07/Hb a sp. zn. Výst./1476/09/Hb a s tím související Výst. 4552/08/Hb, Výst. 3984/08/Hb). Jednání osob, které k této činnosti žalovaný použil, se přičítá právě jemu v souladu s ust. § 420 odst. 2 obč. zák. 1964 per analogiam.

Při posouzení toho, zda se jedná v tomto případě o zásah do autorského architektonického díla žalobce neoprávněný či nikoli, bylo nutno přihlídnout také k ust. § 38d písm. b) autorského zákona (k tomuto zásahu do architektonického díla žalobce došlo v době, kdy toto zákonné ustanovení bylo již účinné – účinným je od 22. 05. 2006), tedy posoudit to, zda se v případě stavby, která je vyjádřením architektonického díla žalobce, jedná o stavbu

dokončenou, a zda k návrhu a provedení změny takové stavby došlo v míře nezbytně nutné a při zachování hodnoty díla.

Mezi účastníky bylo sporným již to, zda se jedná v případě stavby, která je vyjádřením architektonického díla žalobce, o stavbu dokončenou či nikoli. Žalobce v té souvislosti argumentoval tím, že vyjádření architektonického díla stavbou nebylo provedeno v celém rozsahu, v jakém bylo dílo dříve vyjádřeno v původní projektové dokumentaci, neboť s ohledem na nedostatek finančních prostředků na straně žalovaného a změně jeho záměru v souvislosti s tím, že se nestal spolupořadatelem mistrovství světa v ledním hokeji, došlo k realizaci vyjádření architektonického díla žalobce stavbou pouze zčásti. Původně architektonické dílo žalobce obsahovalo přitom funkčně obdobnou část, která nyní byla bez součinnosti se žalobcem vystavěna. Žalovaný naproti tomu namítal, že došlo k dohodě se žalobcem o tom, že jeho architektonické dílo bude stavbou realizováno toliko v omezeném rozsahu, čemuž byla přizpůsobena i projektová dokumentace, předmětná stavba byla podle stavebních předpisů kolaudována, tedy dle názoru žalovaného i dokončena.

K této otázce se vyjadřoval rovněž znalec akad. arch. Jan Sapák ve svém znaleckém posudku, přičemž uzavřel, že stavba „Zimní stadion - zastřešení II. ledové plochy v Plzni“ jako vyjádření architektonického díla žalobce dokončena není, neboť nebyla dosud provedena v plném rozsahu tohoto díla objektivně vyjádřeného zejména formou projektové dokumentace před její úpravou (redukci). Krajský soud v Plzni má však za to, že je namístě s ohledem na specifika architektonického díla a vzájemného vztahu objednatele díla, vlastníka stavby a autora díla v posuzované věci vycházet z toho, že stavba „Zimní stadion - zastřešení II. ledové plochy v Plzni“, která je vyjádřením architektonického díla žalobce, byť v redukované podobě, byla dokončena. Dle názoru Krajského soudu v Plzni je totiž nutno vyjít z toho, že ust. § 38d písm. b) autorského zákona nehovoří o dokončeném architektonickém díle, ale o dokončené stavbě, která je vyjádřením architektonického díla. Dokončenost je tak nutno hodnotit dle Krajského soudu v Plzni ve vztahu ke stavbě jako vyjádření architektonického díla a nikoli k autorskému architektonickému dílu. Za té situace, pokud došlo k dohodě se žalobcem o tom, že jeho architektonické dílo bude stavbou vyjádřeno v redukované podobě, jak to bylo v řízení jednoznačně prokázáno předloženou smlouvou o dílo ze dne 08. 04. 2002 i zápisem o jednání ze dne 01. 03. 2002 ohledně této otázky, kdy bylo vydáno stavební povolení a kolaudační rozhodnutí k takové stavbě – v redukované podobě původního díla (stavební povolení vydané Magistrátem města Plzně, odborem stavebně správním, ze dne 09. 01. 2003, č.j. 2109/2002-MMP/STAV - REI, kolaudační rozhodnutí vydané Magistrátem města Plzně, odborem stavebně správním, ze dne 30. 08. 2004 č.j. 2107/2004-MMP/STAV-REI, které nabylo právní moci dne 01. 04. 2004), byť bylo původně vydáno územní rozhodnutí (územní rozhodnutí č. 2629 vydané Magistrátem města Plzně, odborem stavebně správním, ze dne 07. 12. 2000, č.j. stav/2587/2000) ohledně stavby neredukované, pak je dle názoru Krajského soudu v Plzni třeba vycházet z toho, že taková stavba jako vyjádření architektonického díla žalobce, byť v redukované podobě, byla dokončena.

V tomto směru přitom není Krajský soud v Plzni, jelikož se jedná o posouzení právní otázky, jakkoli vázán vysloveným názorem znalce, ale je naopak na soudu, aby tuto otázku sám posoudil, a to s přihlédnutím ke všem provedeným důkazům, nejen tedy vypracovanému znaleckému posudku ve věci. Zjištění znalce ohledně dokončení této stavby z výše nastíněného pohledu soudu přitom tomuto závěru soudu neodporují. Znalec pouze zastává jiný názor než soud, jak je třeba dokončení stavby ve smyslu § 38d písm. b) autorského zákona hodnotit, přičemž soud se s takovým hodnocením znalce neztotožňuje.

Vychází-li Krajský soud v Plzni z toho, že stavba „Zimní stadion - zastřešení II. ledové plochy v Plzni“ jako vyjádření architektonického díla žalobce v jeho redukované podobě byla dokončena, pak se plně uplatní ust. § 38d písm. b) autorského zákona. Na podkladě provedeného dokazování (dokumentace původní stavby a její dostavby, včetně vydaného územního rozhodnutí a stavebního povolení – rozhodnutí Úřadu Městského obvodu Plzeň 3, odboru výstavby, ze dne 23. 06. 2008 sp. zn. VÝST/4724/07/Hb, které nabylo právní moci dne 01. 08. 2008, a dílčího kolaudačního souhlasu s užíváním stavby – kolaudační souhlas ze dne 10. 06. 2009 vydaný Úřadem městského obvodu Plzeň 3 ze dne 10. 06. 2009 sp. zn. VÝST/01476/09/Hb, fotografie a snímky původní stavby a její dostavby), a zejména s přihlédnutím k vypracovanému znaleckému posudku akad. arch. Janem Sapákem, však dospěl Krajský soud v Plzni k závěru, že veškeré podmínky dané v ust. § 38d písm. b) autorského zákona pro to, aby zásah do architektonického díla žalobce ze strany žalovaného nebyl považován za neoprávněný, naplněny nebyly.

Krajský soud v Plzni k tomu ještě podotýká, že nepovažoval za nutné sám provádět místní šetření navrhované žalobcem, neboť to by se ze strany soudu mohlo omezit pouze na „laický“ popis toho, co se na místě samém nachází. Pokud znalec akad. arch. Jan Sapák sám takové místní šetření v rámci svého znaleckého posudku provedl, pak se dostatečným způsobem seznámil se stavem na místě samém, a to z pohledu odborníka, tedy pro vypracování znaleckého posudku ve věci přínosněji. Současně sám soud byl seznámen se stavem na místě prostřednictvím účastníky předkládaných fotografií, závěrů znaleckého posudku a předkládané projektové dokumentace, kterou k důkazu provedl. Dle názoru Krajského soudu v Plzni bylo tedy provádění místního šetření soudem nadbytečné a nemohlo by přinést pro závěry soudu týkající se skutkového stavu ničeho podstatného.

Z důvodu nadbytečnosti neprováděl soud ani další účastníky navrhované důkazy týkající se této otázky, tedy jednak výsledky svědků navrhovaných žalovaným (Ing. R. D., Bc. P. Z., Ing. V. K.), jednak výsledky svědků navrhovaných žalobcem (Ing. P. R., Ing. M. Š., Ing. I. N., Ing. arch. V. U.), neboť tyto osoby neměly vypovídat k otázkám zásadním pro rozhodnutí věci, případně se měly vyjadřovat k otázkám, které byly prokázány v řízení jinými provedenými důkazy, resp. v případě Ing. arch. V. U. k otázkám odborným, ke kterým svědku se vyjadřovat nepřisluší. Vzhledem k tomu, že žalobce následně na provádění důkazů jím navržených netrval, vyjádří se soud podrobněji jen k otázce navržených svědků ze strany žalovaného. Tito svědci měli prokazovat, z jakého důvodu došlo k tomu, že architektonické dílo bylo při svém vyjádření v průběhu doby redukováno, a to nejprve formou redukované projektové dokumentace a následně i formou redukované stavby, která je vyjádřením architektonického díla žalobce. Tyto skutečnosti, tedy že důvodem byl jednak nedostatek finančních prostředků, jednak ta skutečnost, že se žalovaný nestal spolupořadatelem mistrovství světa v ledním hokeji, pro které bylo původně se stavbou, která je vyjádřením architektonického díla žalobce v neredukované podobě, počítáno, byly prokázány jinými výše již uvedenými důkazy (zejména příslušné smlouvy o dílo, novinové články). Ostatně tyto skutečnosti nebyly mezi účastníky v zásadě ani sporné. Rovněž dokumentace původní stavby a její dostavby byla pro účely rozhodnutí soudu provedena v dostatečném rozsahu, nebylo proto dle názoru soudu potřeba další dokumentaci provádět.

Jak již výše uvedeno, dle názoru soudu veškeré předpoklady pro to, aby k neoprávněnému zásahu do autorského díla žalobce ze strany žalovaného ve smyslu

ust. § 38d písm. b) autorského zákona nedošlo, naplněny nebyly. Změna stavby (její navržení a provedení) musí být totiž provedeno v míře nezbytně nutné a při zachování hodnoty díla.

Z provedených důkazů (dokumentace obou staveb) a zejména z vypracovaného znaleckého posudku znalce akad. arch. Jana Sapáka vyplývá, že sporná dostavba, která byla zatím realizována pouze zčásti (vyprojektována byla 4. podlažní budova, realizována podle upravené dokumentace následně budova jednopodlažní), která změnila vnější vzhled stavby, která je vyjádřením redukovaného architektonického díla žalobce, a která uvnitř zamezila dalšímu rozvoji této stavby podle původního konceptu, nebyla zcela nezbytná a současně zejména nezachovala hodnotu díla žalobce.

Při posouzení nezbytnosti změny stavby je třeba přihlídnout k tomu, že stavba „Zimní stadion - zastřešení II. ledové plochy v Plzni“ jako redukované vyjádření architektonického díla žalobce, po dobu několika let plnila svoji funkci, byť zřejmě nedostatečně komfortně. Z toho lze při restriktivním výkladu pojmu „v míře nezbytně nutné“ soudit, že tato zachována nebyla. I podle vypracovaného znaleckého posudku znalce akad. arch. Jana Sapáka bylo možno funkce, které sporná dostavba obsahuje, řešit i jiným způsobem, byť s jistými obtížemi a méně komfortně.

Ještě zásadnějším je však to, že podle znaleckého posudku znalce akad. arch. Jana Sapáka nerespektuje předmětná dostavba původní stavbu, neboť se jedná o stavbu provizorní, poměrně nedbalou, stavebně technicky nepřilíš náročnou s průměrným až mírně podprůměrným stavebně technickým stavem, neorganickou, při jejímž navržení nebyla ani projevována snaha vystavět důkladnou stavbu alespoň trochu úhledně sjednocenou se stavbou hlavní, proto není rozhodně splněna podmínky zachování hodnoty díla žalobce při provedení této dostavby. Být se podle znalce jedná o změnu stavby marginální až mizivou (v aktuálním prostorovém určení), došlo dle názoru soudu s ohledem na výše uvedené ke snížení hodnoty architektonického díla žalobce.

Dospěl-li tedy Krajský soud v Plzni k závěru, že podmínky dané v ust. § 38d písm. b) autorského zákona nebyly v dané věci splněny, pak i při závěru o tom, že stavba, která je vyjádřením díla žalobce, byla dokončena, je navržení a provedení předmětné dostavby bez souhlasu žalobce neoprávněným zásahem do autorského díla žalobce. Z toho pak rovněž plyne, že závěr soudu o dokončení předmětné stavby nebyl nakonec pro rozhodnutí soudu natolik podstatný, neboť jak pro případ dokončení předmětné stavby, tak pro případ jejího nedokončení, se v případě dostavby provedené žalovaným jednalo o neoprávněný zásah do autorského díla žalobce.

V případě, pokud by nebyl splněn základní předpoklad daný v ust. § 38d písm. b) autorského zákona, tedy že se jedná o zásah do dokončené stavby, která je vyjádřením architektonického díla, by se plně uplatnilo ust. § 11 odst. 3 autorského zákona o právu autora na nedotknutelnost jeho díla a o jeho právu udělit svolení k jakékoli změně nebo jinému zásahu do svého díla, k čemuž ze strany žalobce nedošlo.

Naproti tomu ale nebyl prokázán neoprávněný zásah do autorského práva žalobce ve smyslu § 11 odst. 3 a § 12 odst. 1 autorského zákona využitím projektové dokumentace, která je vyjádřením architektonického díla žalobce v neredukované podobě, při projektování sporné dostavby. Podle závěrů znaleckého posudku znalce akad. arch. Jana Sapáka projektová dokumentace sporné dostavby vychází z původní projektové dokumentace, která je

vyjádřením díla žalobce, jenom v základních aspektech, tedy jen samotnou polohou, obecným rozměrovým určením a přisazením k největšímu tělesu původně navržené stavby, jinak ne. Nelze proto dospět k závěru, že by původní projektová dokumentace byla bez souhlasu žalobce neoprávněně užita či změněna.

Krajský soud v Plzni tedy dospěl k závěru, že ze strany žalovaného došlo k neoprávněnému zásahu do autorského díla žalobce shora uvedeným způsobem, je proto třeba uvažovat v souladu s ust. § 40 autorského zákona, jakou ochranu autorského práva je namístě žalobci poskytnout.

Žalobce se jednak domáhal ve smyslu ust. § 40 odst. 1 písm. d) autorského zákona odstranění následků zásahů do svého práva, a to odstraněním sporné dostavby, dále poskytnutí přiměřeného zadostiučinění v penězích ve smyslu ust. § 40 odst. 1 písm. e) bod 2 autorského zákona v částce 100.000,-- Kč a dále uložení povinnosti žalovanému zdržet se jakéhokoli zásahu do autorského díla žalobce, zřejmě ve smyslu ust. § 40 odst. 1 písm. b) autorského zákona. Ust. § 41 autorského zákona v posuzované věci možnosti žalobce jako autora uplatňovat i nároky podle ust. § 40 odst. 1 písm. b) až d) autorského zákona nebránilo.

Pokud se jedná o první z požadavků žalobce, tedy požadavek na odstranění následků zásahu do jeho autorského práva, a to odstraněním sporné dostavby, pak Krajský soud v Plzni dospěl k závěru, že se nejedná o prostředek ochrany přiměřený nastalé situaci, tedy že nelze takovému požadavku žalobce v daném sporu vyhovět. Krajský soud v Plzni přitom přihlédl i k ust. § 40 odst. 2 autorského zákona v tom směru, že opatření týkající se odstranění následků zásahu do práva musí být přiměřené závažnosti porušení práva a musí být přihlédnuto k zájmům třetích osob, zejména spotřebitelů a osob jednajících v dobré víře. V té souvislosti přihlédl soud i k ust. § 3 odst. 1 obč. zák. 1964 v tom směru, že výkon práv a povinností vyplývajících z občanskoprávních vztahů nesmí být v rozporu s dobrými mravy. Právě zde do popředí vystupuje nutnost adekvátního posouzení kolize zájmů vlastníka stavby a zájmu autora díla.

K neoprávněnému zásahu do autorského díla žalobce sice došlo, avšak odstranění sporné dostavby závažnosti porušení autorského práva žalobce dle Krajského soudu v Plzni neodpovídá. Přitom vyšel Krajský soud v Plzni ze závěrů znaleckého posudku zpracovaného znalcem akad. arch. Janem Sapákem v tom směru, že se v případě předmětné dostavby jedná o stavbu objemově malou, která se nachází v zadní části stavby „Zimní stadion - zastřešení II. ledové plochy v Plzni“, a tedy změnu stavby touto dostavbou vyvolanou je nutno hodnotit jako marginální až mizivou. Ač bylo žalobcem namítáno, že může panovat různost pohledu na umístění této dostavby, je dle názoru soudu s ohledem na umístění této dostavby a umístění stavby „Zimní stadion - zastřešení II. ledové plochy v Plzni“ evidentní, že se nachází skutečně v zadní části této stavby. Současně přihlédl soud k závěrům znaleckého posudku znalce akad. arch. Jana Sapáka i v tom směru, že ani vlastní dílo žalobce není dílem výjimečným, ale spíše průměrným až mírně nadprůměrným, je nepřiliš známé, ale významné tím, že jde o stavbu solitérní a pravidelně vnímanou velkými skupinami obyvatel, na které působí a vyvolává v nich spontánně nějaký vjem o architektuře.

I když tedy sporná dostavba snižuje hodnotu díla žalobce, neděje se tak dle názoru soudu natolik závažným způsobem, aby mohl shledat za adekvátní požadavek žalobce na odstranění této dostavby. Krajský soud v Plzni přitom vzal v potaz rovněž zájem veřejnosti, pro kterou je předmětná stavba spolu s dostavbou určena, na užívání stavby,

s přihlédnutím k tomu, že předmětná dostavba umožňuje komfortnější možnost využití stavby původní. Není dle názoru soudu dále namístě tímto způsobem zmařit náklady, které byly do dostavby, která funkčně vyhovuje, vloženy, a nutit žalovaného, který je veřejnoprávní korporací, vynakládat další náklady spojené s odstraněním předmětné dostavby a případnou výstavbou novou za součinnosti se žalobcem, která by měla obdobnou funkční náplň.

Naproti tomu dle názoru Krajského soudu v Plzni je namístě vyhovět požadavku žalobce na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění, a to v penězích v souladu s ust. § 40 odst. 1 písm. e) bod 2 autorského zákona. Byť porušení práva žalobce není dle názoru soudu natolik závažné s přihlédnutím ke všem okolnostem daného případu, že by odůvodňovalo uložení povinnosti žalovanému odstranit spornou dostavbu, přesto je nutno dospět k závěru, že pouze morální zadostiučinění ve smyslu ust. § 40 odst. 1 písm. e) bod 1 autorského zákona by nebylo postačující. Krajský soud v Plzni přitom přihlédl k tomu, že žalovaný, ačkoli o to bylo žalobcem usilováno, odmítl s ním na dostavbě, včetně autorského dozoru, spolupracovat, což ve svém důsledku vedlo k porušení žalobcova autorského práva. Pokud soud neuložil povinnost žalovanému odstranit předmětnou dostavbu, bude žalobce muset po časově blíže neurčenou dobu snášet stav snížení hodnoty svého díla, které bude vnímáno i širokou veřejností, která předmětný zimní stadion navštěvuje, což je další významnou okolností pro přiznání přiměřeného zadostiučinění v penězích. Přiznání zadostiučinění v penězích, a to v žalobcem požadované výši 100.000,-- Kč, tedy podle názoru Krajského soudu v Plzni nejlépe odpovídá spravedlivému uspořádání vzájemného vztahu mezi účastníky s přihlédnutím k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k zásahu do práva došlo, a řešení kolize mezi vlastnickým právem žalovaného a neoprávněným zásahem do autorského díla žalobce. V částce 100.000,-- Kč je toto přiměřené zadostiučinění schopno dle názoru soudu plnit již i preventivní funkci, tedy odradit žalovaného od toho, aby napříště neoprávněně do autorského práva žalobce zasahoval.

Pokud se jedná o požadavek žalobce, aby žalovanému bylo uloženo zdržet se jakýchkoliv zásahů do autorského díla žalobce, tomuto požadavku žalobce nebylo možno vyhovět, neboť je formulován příliš široce. Ne každý zásah do autorského díla je zásahem neoprávněným, tedy formulace žalobce ohledně jakéhokoli zásahu do autorského díla žalobce je již z toho důvodu nepřiměřenou, byť se jedná z procesního hlediska o formulaci určitou, a není tedy důvodu v rozsahu tohoto požadavku žalobu pro její neurčitost odmítat. Pokud žalobce tento svůj požadavek formuloval takto obecně, aniž by tedy uvedl jakákoli konkrétní jednání žalovaného (být alespoň příkladmo), kterých by se měl zdržet, nemohlo být jeho požadavku vyhověno ani zčásti.

Krajský soud v Plzni tedy žalobě vyhověl v rozsahu požadavku žalobce na zaplacení přiměřeného zadostiučinění ve výši 100.000,-- Kč, naproti tomu v rozsahu požadavku žalobce na odstranění následku porušení autorského práva odstraněním dostavby a v rozsahu požadavku žalobce na zdržení se jakýchkoli zásahů do autorského díla žalobce žalobu zamítl.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 142 odst. 2 o.s.ř. Dle názoru Krajského soudu v Plzni lze úspěch a neúspěch obou účastníků v daném sporu považovat za v zásadě stejný, neboť žalobě bylo zčásti vyhověno a zčásti byla žaloba zamítnuta. S ohledem na odlišnost uplatněných nároků ze strany žalobce přihlédl Krajský soud v Plzni při tomto svém hodnocení k tomu, že sice žalobce byl úspěšný toliko s jedním ze svých nároků, zatímco dva uplatněné nároky mu přiznány nebyly, avšak neoprávněný zásah do autorského díla žalobce ze strany žalovaného byl soudem shledán za naplněný. Je proto dle názoru Krajského

soudu v Plzni namístě, aby si každý účastník nesl náklady tohoto sporu ze svého, a proto rozhodl, že žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Výrok o povinnosti žalovaného zaplatit náklady řízení státu se opírá o ust. § 148 odst. 1 o.s.ř. Podle výsledku řízení měl by každý z účastníků, u kterých nejsou splněny předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, nést náklady hrazené státem v rozsahu jedné poloviny. Krajský soud v Plzni však přihlédl k tomu, že jediné náklady, které byly v posuzované věci státem hrazeny, jsou náklady spojené s náklady znaleckého posudku v tom rozsahu, v jakém nebyly kryty zálohou, která byla žalobcem ve výši 20.000,-- Kč složena. Složená záloha na náklady znaleckého posudku ze strany žalobce je přitom jeho nákladem řízení, který mu však s ohledem na rozhodnutí soudu o nákladech řízení mezi účastníky nebude žalovaným nahrazován. Za této situace bylo by dle názoru soudu nespravedlivým a neodpovídalo by výsledku daného řízení, pokud by tato skutečnost nebyla Krajským soudem v Plzni zohledněna. Krajský soud v Plzni tedy vychází z toho, že by každým z účastníků měly být náklady znaleckého posudku hrazeny v zásadě jednou polovinou. Celkové pravomocně přiznané náklady na znalečné činí částku 33.462,-- Kč a nepravomocně přiznané částku 5.157,-- Kč, celkem tedy 38.619,-- Kč (poslední rozhodnutí soudu o znalečném není pravomocné - znalecem byla na znalečném požadována částka 7.957,-- Kč, tedy vyšší, než mu byla soudem v rozsahu 5.157,-- Kč přiznána - součet pravomocně přiznaného znalečného a znalečného požadovaného znalecem by tedy představoval celkem 41.419,-- Kč). Zaplatil-li žalobce na nákladech znaleckého posudku již 20.000,-- Kč formou složené zálohy, je namístě, aby zbývající část, která se blíží jedné polovině nákladů znaleckého posudku, nesl žalovaný. Krajský soud v Plzni proto povinnost k náhradě nákladů řízení státu uložil pouze žalovanému. Soud rozhodl podle ust. § 155 odst. 1 věta druhá občanského soudního řádu pouze o základu této náhrady nákladů řízení, neboť vzhledem k tomu, že poslední rozhodnutí soudu o znalečném nenabylo v době vyhlášení rozsudku Krajského soudu v Plzni právní moci a bylo napadeno odvoláním znalce, nemohl jejich výši určit. Výši této náhrady, jakož i její splatnost, proto soud určí v samostatném usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je přípustné odvolání, které lze podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení stejnopisu jeho písemného vyhotovení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím Krajského soudu v Plzni.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může se oprávněný domáhat svého práva návrhem na soudní výkon rozhodnutí či exekuci.

V Plzni dne 18.03.2014

Za správnost vyhotovení:
Monika Vávrová

Mgr. Martin Šebek, v. r.
samosoudce